09 sierpnia 2021

MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Wytyczne nr 8/1/2021

w zakresie niektórych zasad dokonywania wyboru operacji przez lokalne grupy działania

Zatwierdzam:

Anna Gembicka
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Warszawa, ..9.. sierpnia 2021 r.

DEFINICJE:

Ilekroć w niniejszych Wytycznych mowa o:

1) grupie interesu - należy przez to rozumieć grupę członków/reprezentantów członków organu decyzyjnego połączonych więzami wspólnych interesów lub korzyści;

2) instytucjach publicznych - należy przez to rozumieć władze publiczne;

3) konflikcie interesów - należy przez to rozumieć co najmniej każdą sytuację, w której członkowie/reprezentanci członków organu decyzyjnego LGD biorący udział w wyborze operacji mają, bezpośrednio lub pośrednio, interes finansowy, ekonomiczny lub inny interes osobisty, który postrzegać można jako zagrażający ich bezstronności i niezależności w związku z wyborem operacji;

4) LGD - należy przez to rozumieć lokalną grupę działania;

5) LSR - należy przez to rozumieć strategię rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność;

6) rozporządzeniu nr 1303/2013 - należy przez to rozumieć rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego. Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013 r., str. 320, z późn. zm.);

7) ustawie RLKS - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. z 2019 r. poz. 1167);

8) władzach publicznych - należy przez to rozumieć organy władzy publicznej, czyli osoby bądź zespoły ludzi upoważnionych do wykonywania określonych czynności w imieniu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego. Jednoosobowe organy władzy publicznej to np. wójt i burmistrz, a kolegialne rada powiatu i gminy.

ROZDZIAŁ 1 - Podstawy prawne

Artykuł 8 ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2021 r. poz. 182 i 904).

ROZDZIAŁ 2 - Cel, zakres i termin stosowania Wytycznych

Cel:

Celem wytycznych jest zapewnienie jednolitego i prawidłowego stosowania przez LGD, przepisów Unii Europejskiej określających skład organu LGD. do którego należy wybór operacji, w tym skład na poziomie podejmowania decyzji oraz parytet głosów w decyzjach dotyczących wyboru, podejmowanych na tym poziomie.

Przedmiotowe przepisy mają kluczowe znaczenie w całym procesie przyznawania wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013. Zgodnie bowiem z art. 17 ust. 2 pkt 2 ustawy RLK.S, niezachowanie przez LGD składu organu decyzyjnego zgodnego z wymaganiami określonymi w art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013 lub parytetu określonego w art. 34 ust. 3 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013 jest równoznaczne z odmową przyznania pomocy na wdrażanie operacji w ramach LSR.

Celem Wytycznych jest zatem również wyeliminowanie przypadków, w których nie można przyznać pomocy beneficjentom wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013 z uwagi na nieprawidłowe zastosowanie przez LGD przedmiotowych przepisów podczas dokonywania wyboru operacji.

Zakres:

Zakres Wytycznych obejmuje czynności związane z dokonywaniem wyboru operacji przy zachowaniu art. 32 ust. 2 pkt b i art. 34 ust. 3 pkt b rozporządzenia nr 1303/2013.

Termin stosowania:

Niniejsze Wytyczne zastępują Wytyczne 3/1/2017, z dnia 21 marca 2017 r.

Niniejsze Wytyczne obowiązują LGD od dnia 1 listopada 2021 r. i mają zastosowanie do wyboru operacji, dla których ogłoszenia o naborze zostały opublikowane po tym dniu.

ROZDZIAŁ 3 - Wytyczne w zakresie jednolitego i prawidłowego stosowania art. 32 ust. 2 pkt b oraz art. 34 ust. 3 pkt b rozporządzenia nr 1303/2013

1. Zgodnie z art. 32 ust. 2 pkt b rozporządzenia nr 1303/2013 ani władze publiczne, ani żadna z grup interesu, nie mogą mieć więcej niż 49% praw głosu na poziomie podejmowania decyzji. LGD ma zatem obowiązek zapewnić taki skład organu dokonującego wyboru operacji, który gwarantuje zachowanie powyższego parytetu.

2. Ustalając odsetek praw głosu przysługujących władzom publicznym na poziomie podejmowania decyzji, LGD, uwzględnia w nim głosy należące do reprezentantów członków organu decyzyjnego będących organami władzy publicznej.

3. Ustalając odsetek praw głosu należących do poszczególnych grup interesu, LGD bierze pod uwagę odsetek głosów przysługujących każdej występującej w organie decyzyjnym grupie jego członków/reprezentantów członków połączonych więzami wspólnych interesów lub korzyści. Istotnym jest, iż LGD określa grupy interesu w kontekście własnej LSR, jej celów, przedsięwzięć i grup docelowych, uwzględniając przy tym występujące powiązania branżowe. Co szczególnie istotne jeden członek/reprezentant członka organu decyzyjnego może być jednocześnie w więcej niż jednej grupie interesu (w tym w grupie interesu władz publicznych) lub jednocześnie może być władzą publiczną i być w grupie/grupach interesu.

Z drugiej strony dany członek organu decyzyjnego może nie być w żadnej z grup interesu. Ograniczenie do 49% głosów każdorazowo bada się jako stosunek praw głosu członków poszczególnych pojedynczych grup interesu do ogółu głosów; W skrajnych przypadkach może być tak, że w organie decyzyjnym jest 6 grup interesu, przy czym każda z nich ma po 40% głosów (prosta suma przekracza 100% bowiem członkowie organu decyzyjnego reprezentują więcej niż jedną grupę interesu), lub po 10% głosów (i wówczas zidentyfikowane grupy interesu to jedynie 60% głosów, a pozostałe 40% to członkowie nieprzypisani do żadnej z grup interesu).

Zgodnie z powyższym jedną z podstawowych grup interesu, której występowanie, a co za tym idzie także odsetek praw głosu należy badać w organie decyzyjnym jest grupa interesu władz publicznych. Do grupy tej poza reprezentantami władz publicznych (tj. wójt, burmistrz, radny gminy itp.) oraz jednostek organizacyjnych powołanych w celu wykonywania zadań publicznych (tj. samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, gminny ośrodek kultury itp.) zalicza się również osoby zatrudnione na stanowiskach kierowniczych w jednostkach sektora finansów publicznych, nawet wówczas gdy osoby te reprezentują w LGD sektor inny niż

publiczny. Istotne jest zatem, aby w składzie organu decyzyjnego ta grupa interesu, rozumiana szerzej niż władza publiczna, również nie przekraczała poziomu 49% praw głosu.

Mając na względzie różnorodność i niejednolitość podmiotów wchodzących w skład poszczególnych sektorów tworzących LGD. nie należy automatycznie utożsamiać ich z odrębnymi grupami interesów.

4. Wskazany wart. 32 ust. 2 pkt b rozporządzenia nr 1303/2013 maksymalny odsetek praw głosu, jaki władze publiczne bądź grupy interesu posiadać mogą w organie decyzyjnym nie ma zastosowania w przypadku, wchodzących w jego skład, mieszkańców obszaru objętego LSR.

Za niewłaściwe i zbyt daleko idące należy bowiem uznać założenie, iż mieszkańcy, z samego tylko faktu zamieszkiwania na terenie objętym LSR, stanowią odrębną grupę interesu, która posiada, inne niż ogólnospołeczne, wspólne interesy. Dodatkowo, przyjęcie powyższego założenia w sytuacji gdy zdecydowana większość osób zasiadających w organie decyzyjnym jest także mieszkańcami obszaru, na którym realizowana jest LSR, paraliżowałoby prace tego organu i nie pozwoliłoby na jego działanie.

5. LGD dokonuje wyboru operacji do dofinansowania zgodnie z opracowanymi przez siebie procedurami wyboru i kryteriami wyboru operacji.

6. Zgodnie z przyjętymi procedurami wewnętrznymi LGD sprawdza istnienie kworum na posiedzeniu organu decyzyjnego.

7. Zgodnie z art. 34 ust. 3 pkt b rozporządzenia nr 1303/2013 przedmiotowe procedury wyboru i kryteria wyboru operacji pozwalają uniknąć konfliktów interesów, gwarantują, że co najmniej 50% głosów w decyzjach dotyczących wyboru pochodzi od partnerów niebędących instytucjami publicznymi i umożliwiają wybór w drodze procedury pisemnej.

8. W oparciu o procedury wyboru i zawarte w nich pisemne deklaracje i oświadczenia o zachowaniu bezstronności członkowie/reprezentanci członków organu decyzyjnego wyłączają się z wyboru operacji (lub zostają wyłączeni) z uwagi na ryzyko zaistnienia konfliktu interesu.

9. Wyłączenia powinny dotyczyć co najmniej przypadków, w których członek/reprezentant członka organu decyzyjnego jest wnioskodawcą, reprezentuje wnioskodawcę, zachodzi pomiędzy nim a wnioskodawcą stosunek bezpośredniej podległości służbowej, jest z nim spokrewniony, lub jest osobą fizyczną reprezentującą przedsiębiorstwo powiązane z przedsiębiorstwem reprezentowanym przez wnioskodawcę.

10. Unikaniu konfliktów interesów podczas wyboru operacji służy:

- prowadzenie przez LGD rejestru interesów członków organu decyzyjnego, pozwalającego na identyfikację charakteru powiązań z wnioskodawcami/poszczególnymi projektami,
- weryfikacja powiązań osobowych i kapitałowych członków organu decyzyjnego LGD tj. rady (albo zarządu, jeżeli zarząd pełni zadania organu decyzyjnego) z wnioskodawcami przy użyciu ogólnodostępnych baz danych osobowych.

Rejestr interesów jest dokumentem obowiązkowym, nie ma on jednakże odgórnie określonej formy, co oznacza, że finalny kształt nadaje mu samodzielnie LGD. Rejestr interesów stanowi narzędzie pomocnicze pozwalające zapewnić bezstronność wyboru, jego prowadzenie w żadnym razie nie zwalnia członków/reprezentantów członków organu decyzyjnego z obowiązku wypełniania pisemnych deklaracji i oświadczeń o zachowaniu bezstronności w stosunku do każdej operacji będącej przedmiotem wyboru i każdego wnioskodawcy.

Weryfikacja powiązań osobowych i kapitałowych członków rady (organu decyzyjnego) LGD z wnioskodawcami ma być prowadzona przy użyciu baz danych osobowych Wolters Kluwer, CEiDG, KRS. Konieczne jest zapewnienie śladu rewizyjnego z przeprowadzonych czynności. Wyniki weryfikacji przeprowadzonej przez LGD potwierdza zarząd województwa na etapie weryfikacji poprawności przeprowadzenia naboru oraz wyboru operacji.

11. Po dokonaniu wyłączeń z uwagi na ryzyko zaistnienia konfliktu interesów oraz każdorazowo w przypadku zmiany składu, należy zweryfikować czy pozostały skład organu decyzyjnego nadal zgodny jest z wymaganiami określonymi w art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013 (tj. czy w pozostałym składzie organu decyzyjnego władze publiczne ani pozostałe grupy interesu nie posiadają więcej niż 49% głosów) oraz czy gwarantuje on. że w przypadku każdej operacji co najmniej 50% głosów decydujących o jej wyborze pochodzić będzie od członków niebędących władzami publicznymi. Istotnym jest, że weryfikacja ta dotyczy składu podejmującego finalną i wiążącą decyzję o wyborze operacji (rozumianą, jako podjęcie uchwały o wyborze). Nie obejmuje ona natomiast składu ewentualnych grup/zespołów roboczych organu decyzyjnego, powołanych przez LGD do pomocy przy ocenie operacji, o ile nie podejmują one ostatecznych decyzji o ich wyborze.